

Aanvullende Q&A's inzake (toegewezen) voorlopige voorziening (hierna: vovo) derdelanders uit Oekraïne waarvan het verblijfsrecht onder de richtlijn tijdelijke bescherming (hierna: RTB) per 5 maart 2024 is geëindigd (hierna: derdelanders)

1. Hoe weet ik of een derdelander een vovo van de rechter heeft?

In het geval dat de vovo is toegewezen, zal de vreemdeling verblijfstitel 46 krijgen. Dit is zichtbaar voor de gemeenten in de BRP. Ook ontvangen gemeenten een bericht via het automatische berichtenverkeer van de RvIG met BSN-nummers waarvan de titelcode is gewijzigd.

2. Zijn er verschillende soorten toegewezen vovo's?

Ja. Er zijn rechtbanken die hebben bepaald dat derdelanders tot op het beroep is beslist (en in sommige rechtbanken ook vier weken daarna) moeten worden behandeld als ware zij in het bezit van tijdelijke bescherming zijn. Andere rechtbanken hebben bepaald dat de derdelander behandeld moeten worden als ware zij in het bezit van tijdelijke bescherming tot twee weken nadat op de voorlopige voorziening is beslist. Ook zijn er rechtbanken die enkel hebben bepaald dat het terugkeerbesluit moet worden geschorst en betrokkene niet uitgezet mag worden. Hiernaast zijn er nog meer ingediende vovo's waar de rechter nog niet op heeft beslist. Het zou kunnen dat rechtbanken afwijken van de hiervoor genoemde voorbeelden.

3. Hoe ziet een vovo eruit, en hoe kan ik deze toetsen op echtheid?

De opmaak van een vovo verschilt per rechtbank. De inhoud van de vovo verschilt ook per rechtbank en motivering. Bij twijfels over de echtheid van een vovo kan in eerste instantie de verblijfstitelcode van de derdelander worden gecheckt en eventueel kan de gemeenten contact opnemen met de ketenservicelijn van de IND (via 088 043 0500).

4. Wat betekent het als een derdelander een toegewezen vovo heeft?

Voor derdelanders die beroep hebben ingesteld en een toegewezen vovo hebben, geldt dat zij in ieder geval de behandeling van het beroep in Nederland mogen afwachten. Iedereen met een toegewezen vovo krijgt titelcode 46. Dit geeft recht op opvang en te mogen werken. Zie voor nadere toelichting het antwoord op vraag 2.

5. Wanneer begint de vertrektermijn van een derdelander met een toegewezen vovo te lopen en hoe weet ik dat?

De vertrektermijn (van 28 dagen) van een derdelander start na het aflopen van een door de rechtbank toegewezen vovo. In sommige gevallen is dit direct na de uitspraak van de rechter in de beroepszaak. Het kan ook voorkomen dat er een andere termijn op de vovo is gegeven (bijvoorbeeld 4 weken na de uitspraak, zie ook vraag 2). Dit betekent dat de vertrektermijnen op verschillende momenten gaan lopen. Dit is onoverkomelijk.

6. Hoe ga ik om met derdelanders die een vovo hebben aangevraagd, maar nog geen toegewezen vovo hebben?

Voor derdelanders die beroep hebben ingesteld en een vovo hebben aangevraagd maar nog geen vovo toegekend hebben gekregen, geldt dat de huidige lijn op het beëindigen van opvang en terugkeer gevolgd moet worden. Dit betekent dat de derdelander 28 dagen na 5 maart de opvang moet hebben verlaten. Als op een later moment alsnog een vovo wordt toegewezen, dan dient de gemeente te handelen conform de toegewezen vovo/titelcode 46. Let wel, de vertrektermijn wordt als één geheel doorlopen. Dus de vertrektermijn start dan opnieuw na het verlopen van de vovo (doorgaans uitspraak beroep).

7. Wat betekenen de verschillende vovo uitspraken (toe en afwijzingen) voor de werkwijze van de gemeente?

Gemeenten kunnen in de BRP zien welke titelcode de derdelander heeft. Op basis daarvan kan de gemeente handelen. Dit betekent dat bij titelcode 98 de stappen genomen moeten worden om de opvang te beëindigen. Wanneer iemand terug wordt gezet op titelcode 46, dan behoudt de derdelander het recht op opvang en voorzieningen zoals geldt onder titelcode 46 tot uitspraak beroep of tot het moment zoals vermeld in de vovo uitspraak.

8. Welke derdelanders moeten er vertrekken uit de opvang?

Derdelanders met titelcode 98 hebben geen verblijfsrecht meer en moeten na het verlopen van de vertrektermijn (vier weken) vertrekken uit de opvang. Ook derdelanders die een titelcode voor reguliere vergunning hebben (studie, werk / 21, 23) hebben geen recht meer op opvang. Derdelanders met een studie- of werk- vergunning hebben wel verblijfsrecht in Nederland, maar moeten per 5 maart zelf woonruimte regelen.

9. Wat betekent de uitspraak van de rechtbank van Roermond? [ECLI:NL:RBDHA:2024:3695, Rechtbank Den Haag, NL23.24696 en NL24.7930 \(rechtspraak.nl\)](#)

De rechtbank komt in deze uitspraak tot de conclusie dat derdelanders met tijdelijk verblijfsrecht in Oekraïne net zo lang recht op tijdelijke bescherming behouden als alle andere ontheemden uit Oekraïne. Het verblijfsrecht is volgens rechtbank Roermond niet van rechtswege vervallen. De uitspraak is daarmee niet in lijn met de uitspraak van de Raad van State. De uitspraak in Roermond geldt alleen voor de 3 zaken die in deze uitspraak zijn behandeld en geven geen indicatie voor andere uitspraken in lopende beroepen (behalve voor de beroepen die bij deze rechtbank lopen). De IND gaat in hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank in Roermond. Voor alle andere zaken wordt dus nog vastgehouden aan de uitspraak van de Raad van State en daarmee dat de tijdelijke bescherming eindigt.

10. Is het aannemelijk dat andere rechtbanken deze uitspraak gaan volgen?

Het is lastig te voorspellen of andere rechtbanken het oordeel van de rechtbank Roermond gaan volgen, omdat deze lijnrecht ingaat tegen het oordeel van de Raad van State. Het is dan ook niet de verwachting dat alle rechtbanken dit oordeel zonder meer gaan volgen.

11. Is dit nu de definitieve uitspraak voor deze drie ontheemden of kan/gaat het Rijk hier verder tegen procederen?

De IND zal op korte termijn hoger beroep instellen tegen de uitspraak van rechtbank Roermond. Pas na de uitspraak van de Raad van State wordt deze definitief.

12. Hoe kan een gemeente het onderscheid zien tussen de situatie dat er een vovo is toegekend en de situatie dat de rechtbank heeft geoordeeld dat een derdelander toch (definitief) onder de RTB blijft vallen?

Dit onderscheid is niet te zien. Deze personen krijgen allemaal tot op beroep of hoger beroep (in geval van een gegrond uitspraak) is beslist titel 46. Gemeenten kunnen de uitspraken opvragen bij de derdelanders om meer inzicht te krijgen welke situatie zich voordoet.

13. Wat moet een gemeente doen als een derdelander van de rechter onder de RTB blijft vallen? (met andere woorden: moeten eerder gezette stappen 'ingetrokken' worden?)

Vooralsnog hoeven gemeenten geen handelingen te verrichten als een derdelander volgens een rechtbank uitspraak onder de RTB blijft vallen. Deze derdelander krijgt eveneens titelcode 46 en blijft daarmee voorlopig de voorzieningen onder de RTB behouden. Eerder verrichtte stappen, zoals het versturen van de aankondigingsbrief, hoeven niet te worden ingetrokken.